

SPORT- EN BEWEEGAKKOORD

STEENBERGEN

2020-2022

1 HET NATIONAAL SPORTAKKOORD

“Met het sportakkoord willen we bereiken dat iedereen plezier in sport kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, vrijwilliger of toeschouwer.”

In juni 2018 hebben een groot aantal organisaties van binnen en buiten de sport het Nationaal Sportakkoord ‘Sport Verenigt Nederland’ ondertekend. Hierin staan zes ambities centraal:

INCLUSIEF SPORTEN EN BEWEGEN

De ambitie is dat iedere Nederlander een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen.

DUURZAME INFRASTRUCTUUR

De ambitie is om Nederland te voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur.

VITALE AANBIEDERS

De ambitie is om alle typen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig te maken.

POSITIEVE SPORTCULTUUR

De ambitie is dat overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos gesport kan worden.

VAARDIG IN BEWEGEN

De ambitie is dat kinderen meer gaan sporten en bewegen en dat hun motorische vaardigheden verbeteren.

TOPSPORT DIE INSPIREERT

Nederlandse topsportprestaties en toevenementen in Nederland vormen een cruciale inspiratie voor de verenigende waarde van sport.

2 VAN NATIONAAL SPORTAKKOORD NAAR STEENBERGSE SPORT- EN BEWEEGAKKOORD

Steenbergen heeft haar eigen uitdagingen op het gebied van sport en bewegen. Zo voldoet gemiddeld 48% van de inwoners van 19 jaar en ouder in Steenbergen aan de beweegrichtlijnen ten opzichte van 51,7% in Nederland. 44,4% van de inwoners sport wekelijks. Van dit aantal is 23,5% lid van een vereniging; een beduidend lagere score in vergelijking met het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant (26,3%). Diverse redenen kunnen hiervoor aangevoerd worden. Trends en ontwikkelingen, zoals individualisering en digitalisering. Maar ook de motivatie en belemmeringen voor sport en bewegen spelen een rol. Deze verschillen per persoon en vooral per levensfase. Het gaat van tijds- of energiegebrek vanwege werk, gezin of hobby's en het ontbreken van zin of een sport-/beweegmaatje tot lichamelijke of andere gezondheidsproblemen. En dat terwijl bewegen zo gezond is. Niet alleen op fysiek gebied, maar ook emotioneel en mentaal. Curatief én preventief. Het brengt mensen bij elkaar en creëert maatschappelijke verbondenheid.

Kortom: er liggen uitdagingen en kansen waar we in Steenbergen mee aan de slag moeten en willen gaan. Het Nationaal Sportakkoord is alleen ons akkoord niet. Daarom hebben we het akkoord eigen gemaakt en zijn de landelijke thema's door lokale sport- en beweegaanbieders, zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke organisaties en gemeente vertaald naar Steenbergse ambities.

Proces

Niet alle thema's uit het Nationaal Sportakkoord komen terug in het Sport- en Beweegakkoord van Steenbergen. Drie fysieke en twee online werksessies, een vragenlijst, diverse telefonische gesprekken en e-mailtjes hebben de afgelopen maanden inzicht gegeven waar de grootste uitdagingen liggen in Steenbergen als het gaat om sport en bewegen. Er is goed geluisterd naar behoeften, alle perspectieven zijn gehoord en ideeën zijn verzameld. Het doel was tot de kern te komen: waar staat en gaat Steenbergen nu echt voor.

De conclusie is dat er al mooie dingen in Steenbergen gebeuren. Er ligt een breed sport- en beweegaanbod. Daarnaast wordt er al veel georganiseerd door allerlei sportaanbieders, maar ook commerciële aanbieders en het maatschappelijk veld. Verenigingsondersteuning is volop in ontwikkeling. Waar het nog aan ontbreekt, is enerzijds de kennis over en het overzicht van al dat aanbod en anderzijds een optimale samenwerking tussen de verschillende partijen. Dit maakt dat er de afgelopen maanden veel energie is gestoken in het creëren van draagvlak, het leggen van verbinding met partijen die mogelijk een bijdrage kunnen leveren aan het akkoord en de communicatie.

Met het ondertekenen van het akkoord op 6 oktober zijn we niet klaar: de ambities, doelstellingen en activiteiten moeten verder aangescherpt worden. Daarnaast gaat het om het proces; dus de weg naar het akkoord toe tot en met de uitvoering. Een onafhankelijke procesbegeleider zal naast de coördinator sportcoaches helpen die samenwerking tussen verenigingen onderling en met het maatschappelijk veld verder vorm te geven. Want samenwerking is de grootste winst van het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord.

Nationaal Preventieakkoord & Positieve Gezondheid

Sport en bewegen dragen bij aan een gezonde leefstijl en daarmee aan de gezondheid van mensen, maar ook aan de verbinding tussen mensen, het ontmoeten en de zingeving. Het gaat over de kwaliteit van leven, de vitaliteit en de leefbaarheid in de gemeente Steenbergen. Iedereen doet direct of indirect mee. Met ons akkoord sluiten we aan bij de ambities van het Nationaal Preventieakkoord en de beweging van Positieve Gezondheid.

3 AMBITIES T.B.V. SPORT EN BEWEGEN IN STEENBERGEN

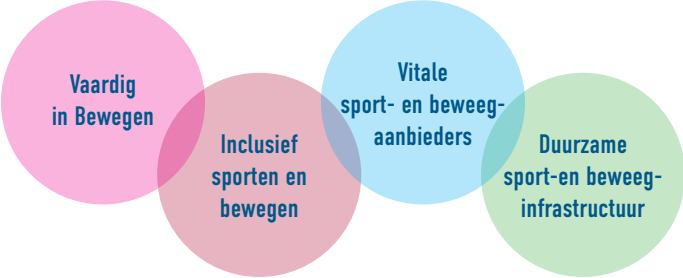
Met het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord willen we bereiken dat iedereen, écht iedereen, plezier in sport kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, vrijwilliger of toeschouwer. Daarbij is sport en bewegen niet alleen leuk en gezond, maar draagt het tevens bij aan de leefbaarheid van kernen en creëert het momenten van ontmoeting.

Steenbergen zet daarom in op vier van de vijf thema's uit het Nationaal Sportakkoord:

- Meer en beter bewegen door iedereen
 - 1 Vaardig in bewegen
 - 2 Inclusief sporten en bewegen
- Gezonde verenigingen en ruimte
 - 3 Vitale sport- en beweegaanbieders
 - 4 Duurzame sport- en beweeginfrastructuur

Binnen deze thema's zijn lokale ambities uitgewerkt. Ambities waar we samen de schouders onder gaan zetten. De ambities zijn geïnitieerd vanuit één thema maar dragen veelal bij aan meerdere thema's uit het Nationaal Sportakkoord.

Samenhang ambities

	Meer en beter bewegen door iedereen		Gezonde verenigingen en ruimte	
1. Alle sportverenigingen zijn in staat hun activiteitenopeengoedeentekomstbestendige wijze te organiseren.		●	●	●
2. Het versterken van de communicatie, de kennisdeling en de samenwerking tussen sportaanbieders onderling, met gemeente, maatschappelijke partners en bedrijfsleven.		●	●	
3. Het optimaal benutten van de openbare ruimte voor uitdagend en veilig sporten en bewegen.	●	●	●	●
4. Het openstellen van sportaccommodaties, -zalen en -velden voor sport en bewegen buiten clubverband.	●	●	●	●
5. Sport en bewegen toegankelijk maken voor iedereen.		●	●	●
6. Het vergroten van de motorische vaardigheden van kinderen.	●	●		●
7. Het stimuleren van een gezonde leefstijl.	●	●	●	

Acties

De lokale ambities zijn vervolgens vertaald in één of meerdere actiepunten. We versterken bestaande, goedlopende initiatieven, bouwen deze uit of starten nieuwe initiatieven op. De realisatie van deze activiteiten zijn afhankelijk van de energie en daadkracht van de partners die zich aan het Sport- en Beweegakkoord hebben verbonden en nog gaan verbinden. Een aantal geformuleerde activiteiten kan direct uitgevoerd worden en dat is ook nodig om de gezamenlijk energie en het commitment vast te houden en verder te brengen. Andere activiteiten ontplooiën zich in 2021 en 2022.

4 MEER EN BETER BEWEGEN DOOR IEDEREEN

4.1 Vaardig in bewegen

‘Sinds jaren niet zo weinig gesport, vooral kinderen minder in beweging’, kopte RTL eind april 2020. Natuurlijk heeft Corona hier een belangrijke rol in gespeeld. De neerwaartse spiraal is echter langer zichtbaar. Ook voor de uitbraak van Corona bewoog bijna de helft van de kinderen te weinig. Enerzijds zijn ouders voorzichtiger geworden en zien meer gevaren in het buitenspelen, anderzijds zijn een smartphone, een Playstation en een tablet een aantrekkelijk alternatief. Hierdoor zitten kinderen urenlang per dag en spelen ze weinig buiten. De gevolgen van bewegingsarmoede zijn merkbaar: per generatie nemen de motorische vaardigheden af en neemt overgewicht toe. Daarmee neemt ook de kans op welvaartsziekten toe. Wanneer kinderen en volwassenen fysiek niet goed mee kunnen komen, beleven ze minder plezier aan sport. Hierdoor ontwikkelen ze minder snel een actieve, gezonde leefstijl. En die gezonde leefstijl, dat is nu net waar we in Steenbergen voor gaan.

“Meer kinderen voldoen aan de beweegrichtlijn en de motorische vaardigheden nemen toe.”

Binnen het onderwijs is er aandacht voor sport en bewegen, ook in Steenbergen. Alle scholen en kinderopvangcentra doen dit op hun eigen manier; met hun eigen beweegprogramma’s. De verschillen zijn groot. De eigenheid van de programma’s willen we behouden en gelijktijdig de verschillen verkleinen. Het combineren van het beste van twee werelden. Een goed voorbeeld is de Gezonde School-aanpak, waar naast voldoende bewegen en sport ook gezonde voeding wordt gestimuleerd.

Ook voor en na schooltijd en op de kinderopvang zijn er in Steenbergen diverse beweegmogelijkheden. Denk aan het Nijntje beweegdiploma voor de allerjongsten en Sjors Sportief voor basisschoolleerlingen. Deze sportstimuleringsprogramma’s worden op dit moment onvoldoende benut. Het Nijntje beweegprogramma is beperkt uitgerold en slechts één school in Steenbergen is gecertificeerd als Gezonde School. Dit biedt kansen. Daarbij is de beweegvaardigheid van de doelgroepen van 12 – 18 jaar, 18 – 30 jaar en 50+ jaar in Steenbergen onderbelicht. Vakleerkrachten, sportcoaches en trainers kunnen een rol van betekenis spelen in de beweegprogramma’s voor deze doelgroepen. Het bezitten van voldoende kennis, kunde en vaardigheden zijn een basisvoorwaarde om kinderen en volwassenen kwalitatief en gevarieerd te laten bewegen.

Wat willen we bereiken?

Vaardig in bewegen

- De sport- en beweegdeelname van kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen uit de gemeente Steenbergen wordt vergroot. Er voldoen meer inwoners in Steenbergen aan de beweegrichtlijnen;
- Meer inwoners in Steenbergen van 0 - 100 jaar bewegen gevarieerd;
- Meer kinderen ontwikkelen zich motorisch goed.

Het stimuleren van een gezonde leefstijl

- Het structureel bevorderen van de gezondheid en een gezonde leefstijl door kinderopvang, onderwijs (PO en VO) en sport- en beweegaanbieders. Dit uit zich onder andere in meer certificaten van de Gezonde Kinderopvang, de Gezonde School en de Gezonde Sportkantine, alsook in de deelname van statushouders aan het initiatief Koken met Culturen.

Wat gaan we doen?

TOP-ideeën/acties, waarmee we direct aan de slag gaan:

Vaardig in bewegen

Het creëren van een doorlopende leerlijn Sport en Bewegen (van 0 tot 100 jaar) in samenwerking met de kinderopvang, het onderwijs en gericht op de wijk (integrale aanpak).

- [2021-2022] Het continueren, waar mogelijk versterken en breder inzetten van beweegprogramma's binnen het basisonderwijs en de kinderopvang. Denk daarbij aan:
 - o Nijntje Beweegdiploma (0 – 4 jaar, dutchgymnastics.nl/beweegdiploma);
 - o Sjors Sportief (4 – 12 jaar; sjorssportief.nl);
 - o Sportactiviteiten, zoals sportdag in de kerstvakantie en gymfeest;
 - o Monkey Moves (monkeymoves.nl).
- [2021-2022] Het inzetten van beweegprogramma's voor doelgroepen vanaf de leeftijd van 12 jaar om ze te activeren, te stimuleren en kennis te laten maken met sport en bewegen bij de aanbieders in Steenbergen:
 - o Try-out (12-18 jaar; try-out.nu);
 - o The Comeback Kids (18 – 30 jaar; thecomebackkids.nl);
 - o MaxVitaal (50+ jaar; maxvitaal.eu)/GGym.

Het stimuleren van een gezonde leefstijl

- [2020] Het onderzoeken naar de motivatie van jongeren tussen de 12-18 jaar om te gaan c.q. te blijven sporten en bewegen. Dit willen we doen door met de jongeren zelf in gesprek te gaan (= aanbodgerichte activiteiten).
- [2021-2022] Het inzetten op bewustwording van een Gezonde Leefstijl (voldoende, gevarieerde en kwalitatieve beweging én gezonde voeding) bij ouders/verzorgers, schoolbestuurders, leerkrachten en sport- en beweegaanbieders door het opstarten van een integrale aanpak van sporten, bewegen, gezond eten en drinken. Denk hierbij aan programma's als de Gezonde Kinderopvang, de Gezonde school, de Gezonde sportkantine.

Wie of wat hebben we nodig?

Medewerking van sport- en beweegaanbieders, onderwijs en kinderopvang; aanbod van sport en/of faciliteiten/materialen, opleiding van vrijwilligers.

4.2 Inclusief sport en bewegen

Niet voor iedereen is sport en bewegen vanzelfsprekend, waardoor een deel van de Nederlanders weinig of niet sport. Denk hierbij aan ouderen, mensen in armoede, mensen met een migratieachtergrond en andere kwetsbare doelgroepen. Ook in Steenbergen sport niet iedereen. Van de 25.054 inwoners sport 44,4%. Dat is 7% minder dan het landelijk gemiddelde.

Toch kent Steenbergen als gemeente een redelijk breed sport- en beweegaanbod. De uitdagingen zitten op een ander vlak. Niet alle sporten cq. bewegingsactiviteiten kunnen in alle kernen beoefend worden. In sommige gevallen moet er uitgeweken worden naar buurgemeenten. De gemiddelde afstand tot een accommodatie bedraagt 0,92 km, ten opzichte van 0,83 km gemiddeld in Nederland. Ook is het niet altijd bekend wat het aanbod is (wie, wat, waar), of deze aansluiten op de (on)mogelijkheden van iemand en waar inwoners met hun bewegingsgerelateerde vragen naar toe kunnen. Er moeten duidelijk wat hordes genomen worden om in beweging te komen. Hordes die voor de kwetsbare doelgroepen - zoals inwoners met een lage sociaaleconomische status, inwoners met een migratieachtergrond, inwoners met een beperking, ouderen en kinderen - alleen niet altijd te nemen zijn. Wij gaan hen daarbij helpen.

Wat willen we bereiken?

Met het lokale sportakkoord willen we drempels weghalen. Want iedereen moet in staat zijn om te kunnen sporten en bewegen. Concreet levert dit het volgende op:

- Meer (kwetsbare) inwoners weten de weg, willen en durven aan te sluiten bij sport- en beweegactiviteiten. Hierdoor zien we een toename in de deelname aan sport en beweegactiviteiten in Steenbergen.
- Meer naschoolse sport- en beweegactiviteiten, waardoor alle kinderen structureel in beweging komen (en daarmee de beweegrichtlijn behalen). Tevens vindt er een doorstroming plaatsvondt naar het verenigingsleven (toename nieuwe leden vereniging).
- Meer mensen met armoede die zich aanmelden voor ondersteuning om te sporten en bewegen en daarmee een toename van de sportparticipatie in deze doelgroep. Financiën mogen niet meer genoemd worden als drempel tot sporten en bewegen.
- Meer bekendheid voor het sport- en beweegaanbod bij alle inwoners in Steenbergen (zie thema Vitale sport- en beweegaanbieders).

Wat gaan we doen?

TOP-ideeën/acties, waarmee we direct aan de slag gaan:

- [2020] Het aan de gemeente Steenbergen adresseren van de verminderde toegankelijkheid van de voorzieningen en de behoefte aan eenvoudige, heldere en op maat gesneden informatievoorziening betreffende het armoedebeleid. Het signaal wordt ondersteund met praktijkervaringen door sportverenigingen. Daarnaast worden de financiële regelingen actief gepromoot door de sportverenigingen binnen hun eigen vereniging.
- [2021-2022] Het onderzoeken van de mogelijkheid een beweegmakelaar in te zetten, die in overleg met zorg- en welzijnspartners en sport- en beweegaanbieders kwetsbare inwoners begeleidt naar passend sport- en beweegaanbod. Extra focus ligt hierbij op senioren, mensen met een laag inkomen (minima) en statushouders.
- [2021-2022] Het opleiden en trainen van trainers, coaches en begeleiders van sport- en beweegaanbieders, zodat zij voldoende kennis in huis hebben om specifieke doelgroepen te benaderen en te begeleiden bij sport- en beweegactiviteiten.

Ideeën die (nog) onvoldoende draagvlak hebben, maar de moeite waard zijn om gaandeweg het proces te heroverwegen:

- Het letterlijk nemen van sport en viTAAL door activiteiten te organiseren waarbij zowel taal als bewegen centraal staat (bijv. Bewegend Leren). Het is een samenwerking met partners als sport- en beweegaanbieders, de bibliotheek, TaalSteenbergen en organisaties die specifieke doelgroepen vertegenwoordigen, zoals het onderwijs en ouderenorganisatie.

5 GEZONDE VERENIGINGEN EN RUIMTE

5.1 Vitale sport- en beweegaanbieders

Sport- en beweegaanbieders zijn de basis voor het georganiseerd sporten in Nederland. Bij deze aanbieders sporten en bewegen we met plezier en ontmoeten we elkaar. Daarom is het van belang dat deze aanbieders vitaal zijn. Vitale sportverenigingen hebben een realistische visie en een helder plan voor de toekomst. Ze hebben bestuurskracht, kwalitatief (opgeleid) kader en voldoende vrijwilligers. Daarnaast zijn ze financieel gezond en werken ze samen met andere verenigingen en organisaties. Vitale verenigingen bieden een passend, toegankelijk en veilig sport- en beweegaanbod en weten met de juiste communicatie leden en niet-leden bij de vereniging te betrekken. Ze kijken verder dan hun eigen (verenigings)belang en dragen maatschappelijk hun steentje bij.

Steenbergen heeft zo'n 23 sportverenigingen, waarvan het merendeel structureel door de gemeente ondersteund wordt. Deze verenigingen kampen veelal met dezelfde uitdagingen. Zo staat het ledenaantal onder druk. Momenteel is 23,5% van de inwoners van de gemeente Steenbergen lid van een sportvereniging (NOC*NSF, 2018), landelijk gezien is dit 25,1%. Echter nieuwe aanbieders hebben de markt betreden, de komende jaren wordt er een afname in jeugdleden en jong volwassenen verwacht in verband met de vergrijzing en mensen gaan steeds vaker sporten en bewegen op eigen gelegenheid. In de top vijf beoefende sporten van Steenbergen staat geen enkele verenigingssport meer. Veel inwoners doen aan hardlopen (7%), wielrennen (4,3%), wandelen (35,9%) en fitness (19,9%) (GGD, 2017).

“De organisatie en financiën van sport- en beweegaanbieders zijn toekomstbestendig.”

Veel werk binnen de verenigingen komt op dezelfde schouders terecht. Er is een tekort aan (opgeleid) bestuur, kader en vrijwilligers. Daarbij wordt de vereniging ook overvraagd. Ze moeten hun accommodaties verduurzamen, gezonde sportkantine realiseren en maatschappelijk ondernemen. Iets waar verenigingen niet onwelwillend tegenover staan. Vrijwilligers willen namelijk best een bijdrage leveren aan maatschappelijke uitdagingen of sporttakoverstijgende activiteiten, maar hebben vaak de tijd en de kennis niet. De eigen vereniging gaat dan altijd voor. Structurele overlegstructuren tussen verenigingen onderling of met partners als onderwijs, kinderopvang, zorg en welzijnsinstellingen en overige maatschappelijke organisaties zijn er nauwelijks, terwijl de behoefte groot is om gebruik te maken van elkaars kennis en kunde.

Wat willen we bereiken?

- Alle sportverenigingen zijn in staat hun activiteiten op een goede en toekomstbestendige wijze te organiseren. Denk daarbij aan:
 - o Vergroten van het aantal vrijwilligers. Vrijwilligers worden gewaardeerd voor hun inzet en beloond door ondersteuning, training en opleiding;
 - o Versteven van de financiële armslag om maatschappelijk te kunnen ondernemen (financieel gezonde verenigingen);
 - o Versterken en verbreden van sportondersteuning (bijv. deskundigheidsbevordering kader).
- Het versterken van de communicatie en de samenwerking binnen de eigen organisatie, tussen sportaanbieders onderling, met gemeente, maatschappelijke partners en bedrijfsleven.

Wat gaan we doen?

TOP-ideeën/acties, waarmee we direct aan de slag gaan:

Alle sportverenigingen zijn in staat hun activiteiten op een goede en toekomstbestendige wijze te organiseren.

- **[2020-2021]** Het inrichten van verenigingsondersteuning in Steenbergen.
 - o Het faciliteren van kennisdeling voor besturen op sporttakoverstijgende onderwerpen, zoals besturen, communicatie, het binden en boeien van vrijwilligers, AVG en Corona.
 - o Het opleiden en trainen van bestuur, kader en vrijwilligers met als doel het werven en behoud van vrijwilligers en andere sporttakoverstijgende thema's. Bijv. een workshop Vrijwilligersmanagement - module meer leden/sponsors/vrijwilligers in korte tijd. Behoeften worden in het vierde kwartaal door de sportcoach in samenwerking met de adviseur Lokale Sport opgehaald. Het streven is om bij gedeelde interesses en belangen gezamenlijk een aanbod te presenteren.
 - o Het vergroten van de naamsbekendheid en zichtbaarheid van de sportcoaches door de ontwikkeling van een huisstijl, middelen en kleding.

Het versterken van de communicatie en de samenwerking tussen sportaanbieders onderling, met gemeente, maatschappelijke partners en bedrijfsleven.

- **[2021-2022]** Het organiseren van sport- en beweegmarkt om samenwerking te bevorderen en vraag en aanbod te matchen. Doelgroepen (0 tot 100 jaar) kunnen actief kennismaken met de verschillende sportverenigingen. Ook anders georganiseerde en commerciële sport- en beweegaanbieders zijn welkom; kortom iedereen die sport en/of beweegactiviteiten aanbiedt of die diensten aanbiedt die hieraan gelieerd zijn, zoals de EHBO en verkeersregelaars.
- **[2020]** Het sport- en beweegaanbod in de gemeente Steenbergen voor (in)actieve inwoners en partners zichtbaar, vindbaar en bereikbaar maken.

Online:

- o Het in beeld brengen van kanalen van sport- en beweegaanbieders en partners (wat is er al, wat werkt en wat missen we nog) en het gericht inzetten van deze kanalen voor de informatievoorziening richting specifieke doelgroepen (en indirecte doelgroepen, als maatschappelijke begeleiders).
- o Het sturen van nieuwsbrieven naar alle sportverenigingen, waarbij aanbod, activiteiten, sporttakoverstijgende thema's en tips uitgelicht worden.
- o Ontwikkelen van een gezamenlijk, digitaal platform met overzicht van al het sport- en beweegaanbod en aanbieders in Steenbergen, regelingen, goede inspirerende voorbeelden, tips en een agenda met alle activiteiten en evenementen. Het 0-110 platform (van de makers van sportstimuleringsprogramma's als Sjors Sportief) biedt deze mogelijkheden. Op deze site wordt het aanbod gebundeld voor alle aanbieders en inwoners binnen de gemeente in een vertrouwde omgeving. Het systeem is volledig zelfregulerend, waarbij er gebruik gemaakt kan worden van de gegevens die reeds in het kader van andere sportstimuleringsprogramma's bij Cultuur & Sportstimulering Nederland beschikbaar zijn.

Offline:

- o Het organiseren van sportcafés (minimaal 2 keer per jaar), waarbij specifieke sporttakoverstijgende thema's besproken worden met sportaanbieders en andere maatschappelijke partners.
- **[2021-2022]** Het in gesprek gaan met zorg- en welzijnsorganisatie (sociale teams/wijkteams) over de kansen om sport en bewegen beter te benutten in het sociaal domein en aansluiten op de goede initiatieven die er al zijn binnen de gemeente en daarbuiten.

Ideeën die (nog) onvoldoende draagvlak hebben, maar de moeite waard zijn om gaandeweg het proces te heroverwegen:

- Het ontwikkelen van een pool van vrijwilligers op uitvoerend niveau (evenementen, onderhoud complexen etc.) en later mogelijk ook op bestuurlijk niveau. Het idee is dat je vrijwilliger bent voor Steenbergen, niet in het bijzonder voor één vereniging of organisatie specifiek. Je stelt jezelf ten dienst van de eigen en 'nieuwe' doelgroep.
 - o In gesprek gaan met sport- en beweegaanbieders en maatschappelijke organisaties om te onderzoeken of er behoefte is aan een dergelijke pool, wat zij kunnen betekenen op het gebied van vrijwilligerswerk (in combinatie met het gebruik van sportaccommodaties om eigen cliënten of bewoners in beweging te brengen en te houden).

Wie of wat hebben we hiervoor nodig?

Medewerking en betrokkenheid sport- en beweegaanbieders, sportcoaches, zorg- en welzijnsorganisaties, andere maatschappelijke partners en de adviseur Lokale Sport; ondersteuning via services vanuit de Sportlijn.

5.2 Duurzame sport- en beweeginfrastructuur

Om een leven lang te sporten en te bewegen is een functionele sportinfrastructuur nodig. Onze sportaccommodaties moeten open, toegankelijk, duurzaam, betaalbaar en multifunctioneel zijn. Het gaat niet alleen om sportvelden, sporthallen en clubhuizen, maar ook de openbare ruimte moet veilig zijn en uitnodigen tot bewegen. De voorzieningen moeten in orde zijn. Hiermee sluiten we aan bij het Nationaal Preventieakkoord en het thema Gezondheid in de Omgevingsvisie.

Met haar 16.000 hectare is Steenbergen de op één na grootste gemeente van Noord-Brabant en biedt het volop ruimte om buiten te spelen, te sporten en te bewegen. Van wandelen en fietsen, van voetballen tot turnen en van fitness tot scouting. Zowel sport- en beweegaanbieders, onderwijs, kinderopvang als het maatschappelijke veld maken gebruik van deze ruimte. In georganiseerd en ongeorganiseerd verband. Steenbergen heeft de beschikking over:

- Buitensportaccommodaties
 - o 5 sportparken
 - o 4 tennisaccommodaties
 - o 5 openbare sport- en speelplekken (aantal speel- en sporttoestellen)
- Zwembaden
 - o 2 gemeentelijke openluchtzwembaden
 - o 1 particulier overdekt zwembad
- Binnensportaccommodaties
 - o 2 sporthallen
 - o 1 sportzaal
 - o 1 gymzaal
- 1 IJsbaan
- 4 Voetbalkooien
- 1 Skatevoorziening
- 2 Jeu de boules banen

De sport- en beweeginfrastructuur lijkt op orde, toch zijn er zorgwekkende signalen. Uit onderzoek (volksgezondheidszorg.info, 2018) komt naar voren dat het aantal publieke sportaccommodaties (61%) onder het landelijk gemiddelde ligt (73%). Het betreft overigens het aantal accommodaties per 10.000 inwoners, niet de grootte van accommodaties. Daarnaast is in tijden van Corona gebleken dat niet alle verenigingen en organisaties konden uitwijken naar een alternatieve locatie of buitenruimte. Enerzijds omdat de doelgroep of het type sport dat niet toestond en anderzijds omdat er op dat moment geen andere passende, veilige locatie voorhanden was.

Parallel hieraan groeit bij de sport- en beweegaanbieders het besef dat het breder, intensiever en slimmer gebruik van sportaccommodaties, -parken, -velden en -zalen en het delen van materialen leidt tot efficiënter

“Nederland voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur.”

gebruik en een betere exploitatie. Wat op termijn de financiële posities van de verenigingen verbetert: hogere inkomsten door breder en intensiever gebruik en langere kosten door bijvoorbeeld functionele inzet, slimme spreiding en/of een langere energierekening. Geld wat weer ten goede kan komen aan de sport zelf of het sociale component.

Naast accommodaties zijn er ook mogelijkheden om speeltuinen, trapveldjes, trimbosje, fiets- en wandelpaden et cetera meer te betrekken bij sport en bewegen. Door deze voorzieningen in samenhang te zien met open sportaccommodaties en ook nog eens te verspreiden over de kernen van Steenbergen worden sport en bewegen nog toegankelijker en bereikbaarder voor iedereen. Georganiseerd of ongeorganiseerd. Door sport- en beweegaanbieders, onderwijs, kinderopvang of andere organisaties. Enige voorwaarde is dat zowel de openbare ruimte als de open sportaccommodaties aantrekkelijk, veilig en beweegvriendelijk ingericht moeten zijn, zodat inwoners er niet omheen kunnen.

Wat willen we bereiken?

- De openbare ruimte wordt optimaal benut voor uitdagend en veilig sport en bewegen;
- Het openstellen van sportaccommodaties, -zalen en -velden voor sporten en bewegen buiten clubverband. Het doel is om de bezettingsgraad van sportaccommodaties te optimaliseren.

Wat gaan we doen?

TOP-ideeën/acties, waarmee we direct aan de slag gaan:

Het openstellen van sportaccommodaties, -zalen en -velden voor sport en bewegen buiten clubverband.

- **[2020-2021]** Het in kaart brengen per vereniging wat de (on)mogelijkheden zijn om de accommodatie open te stellen voor andere verenigingen of organisaties (huidige bezetting en programma van eisen van de toekomstige gebruikers). In dit onderzoek wordt eveneens de vraag aan accommodatiebehoefte opgehaald bij onderwijs, kinderopvang, zorg- en welzijnsinstellingen, commerciële (sport)organisaties en bedrijfsleven. Open Club gedachte.
 - o Er wordt onderzocht op welke wijze er invulling gegeven kan worden aan het onderhoud én het beheer van de accommodatie op tijden dat de accommodaties/parken (niet) gebruikt worden. Schade door vandalisme en de aansprakelijkheid bij schade/ongelukken worden hierin meegenomen. Bovendien wordt er gekeken of één en ander in collectief verband opgepakt en afgedekt kan worden.

Het optimaal benutten van de openbare ruimte voor uitdagend en veilig sporten en bewegen

- **[2021-2022]** Het in kaart brengen van wensen en behoeften van (toekomstige) gebruikers van beweeg-route(s) in de leeftijd van 0-100 jaar en het huidig aanbod. Daar waar mogelijk en wenselijk worden route(s) ontwikkeld, waarbij wijken, kernen, sportaccommodaties en openbare ruimte onderling verbonden worden. Basisvoorwaarde is het betrekken van bewoners en toekomstige gebruikers bij de ontwikkeling en realisatie van beweegvriendelijke openbare ruimtes als aanvulling op open sportaccommodaties.
- **[2021-2022]** Het aanbieden en continueren van gecombineerde sport-, beweeg, speel-, leer- en ontmoetingsmogelijkheden op één locatie (beweegpunten) in de openbare ruimte als aanvulling op en versterking van bestaande, open sportaccommodaties. Voor (niet-)georganiseerde sporten. En voor uiteenlopende doelgroepen en leeftijden.

Wie of wat hebben we hiervoor nodig?

- Medewerking van sport- en beweegaanbieders en van organisaties buiten de sport (breed georiënteerd), urgentiebesef bij verenigingen, bevorderen toekomstvisie bij sportverenigingen, aansluiting bij landelijke Routekaart Verduurzaming Sport en financiën.
- Onderhoud en beheer van de multifunctioneel ingezette sportaccommodaties/-parken, kennis van verzekeringen, geschikte en tevens aantrekkelijke locaties incl. materialen.

6 SAMENSPEL

Het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord moet geen papieren tijger worden, maar leven in hoofden en harten van de inwoners, sport- en beweegaanbieders en professionals. Het moet richting geven. Dan kan het een krachtig middel zijn voor verandering, voor verbinding en dus voor meer mensen in beweging. Dat betekent dat er handen en voeten aan het akkoord gegeven moet worden. En dat doen we met elkaar. Samen zijn we eigenaar van het akkoord. Het is ons akkoord. Deze samenwerking krijgt zijn uitwerking in de organisatiestructuur en de communicatie van het akkoord.

Organisatie

De gemaakte afspraken staan beschreven in dit Sport- en Beweegakkoord, aangevuld met een beschrijving van de organisatie (hoe verankeren we de verbeterde samenwerking) en communicatie. De planning is om deze structuur en voorbereidingen in 2020 te realiseren. Dit loopt parallel aan de kennisverrijking van de verenigingen en activiteiten, die helpen om andere activiteiten in de toekomst te realiseren. Zoals het creëren van een platform waar vraag en aanbod bij elkaar komt. De uitvoering van de overige activiteiten vindt in 2021 en 2022 plaats. De organisatiestructuur ziet er als volgt uit:

Stuurgroep

Het lokale sportakkoord wint aan maatschappelijke impact als zowel sport- en beweegaanbieders, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs, kinderopvang, bedrijfsleven, overheid en andere maatschappelijke partners betrokken zijn en blijven. Daarom is er een stuurgroep geformuleerd, die bestaat uit de voorzitters van de werkgroepen, aangevuld met vertegenwoordigers van de doelgroepen uit het akkoord.

Deelnemers

- Sport: Budovereniging V.K.O. (binnensport) en S.C. Kruisland (buitensport)
- Welzijn: WijZijn Steenbergen
- Onderwijs & kindpartners: Basisschool Gummarus en KO Kinderopvang
- Maatschappelijke organisatie: K.B.O. Dinteloord
- Overheid: Gemeente Steenbergen (coördinator sportcoaches)

Taken en verantwoordelijkheden

De regiegroep gaat aan de slag met:

- het verbinden van partijen die een bijdrage kunnen en willen leveren aan ambities. De betrokken partners zijn echte ambassadeurs van het akkoord;
- het monitoren van de voortgang van het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord;
- het bewaken van de integrale samenhang van de thema's in het akkoord;
- het actualiseren van het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord in 2021 en 2022;

- het toewijzen van de beschikbare middelen in 2021 en 2022. Het uitvoeringsbudget wordt door het Ministerie van VWS op een gemeentelijk rekening gestort, het beheren van het budget is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Werkgroepen

De werkgroepen zijn verantwoordelijk voor uitvoering van actiepunten binnen de thema's van het Sport- en Beweegakkoord. Voor ieder lokaal thema is er een aparte werkgroep geformuleerd. Omdat er vergelijkbare uitdagingen zijn en de werkgroepen tegen nagenoeg dezelfde soort vragen aanlopen, is er gekozen om in twee werkgroepen te starten. Gaandeweg splitsen deze werkgroepen zich op.

De werkgroepen zien er als volgt uit:

- *Thema: Meer en beter bewegen door iedereen*
 - o Vaardig in bewegen
 - o Inclusief sporten en bewegen

Partners: Basisschool Gummarus, Dojo Yanagi - Kyokushin Steenbergen, Gemeente Steenbergen, GGD West-Brabant, H.M.S. Dinteloord, K.B.O. Dinteloord, Monkey Moves, 't Ravelijn, S.C. Kruisland, S.C. Welberg, S.V. Diomedon, TaalSteenbergen, VluchtelingenWerk Zuid-Nederland, WijZijn Steenbergen en ZO Kinderopvang.
- *Thema: Gezonde verenigingen en ruimte*
 - o Vitale sport- en beweegaanbieders
 - o Duurzame sport- en beweeginfrastructuur

Partners: Budovereniging V.K.O., Gemeente Steenbergen, H.M.S. Dinteloord, S.C. Kruisland, S.C. Welberg, S.V. Diomedon, 't Ravelijn, V.V. Steenbergen, WijZijn Steenbergen en ZO Kinderopvang.

Sportcoaches

De drie sportcoaches, ieder met hun eigen aandachtgebied, zijn bij veel projecten en activiteiten gericht op het stimuleren van sportdeelname een belangrijke partner. Dit betekent echter niet dat zij verantwoordelijk zijn voor al deze activiteiten. Dit geldt ook voor de activiteiten die voortkomen uit het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord. Het akkoord is namelijk van ons allemaal. Wel zorgen de sportcoaches voor verbinding, samenhang (spin in the web) en inzicht.

Netwerken

Een sociaal sportinitiatief heeft een grotere kans van slagen als organisaties uit de sport en het sociale domein intensief samenwerken. De regie- of werkgroep(en) kunnen partners met bepaalde expertise uitnodigen om aan te sluiten bij een thema of ambitie. Het initiatief hoeft echter niet per definitie bij de sport te liggen. Sport kan aansluiten bij bestaande structuren en overleggen.

Communicatie

Plezier of frustratie, winst of verlies, ambitie of acceptatie. Sport is emotie. Het zit vol verhalen. Verhalen die verteld en gedeeld moeten worden. Verhalen waarin mensen zich herkennen en in beweging komen. Verhalen die verbinden. Deze verhalen moeten gedeeld worden. Daarnaast maken we impact door anderen mee te nemen in het doel en het pad dat bewandeld wordt, evenals de voortgang van het Steenberse Sport- en Beweegakkoord. Om zo veel mogelijk inwoners uit Steenbergen te bereiken zetten we de volgende communicatiemiddelen in:

- de website, social media kanalen, nieuwsbrieven en persberichten van de gemeente, alle sport- en beweegaanbieders en overige partners;
- twee sportcafés per jaar die in het teken staan van het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord of thema's die daaruit voortgekomen zijn.

7 FINANCIËN

Er wordt binnen de gemeente op verschillende manieren en door diverse partijen geïnvesteerd in het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord. Samen zetten we de schouders eronder. Ieder op zijn/haar eigen wijze en naar eigen vermogen. Hieronder volgt een opsomming van de (mogelijke) investeringen.

Inzet in natura

De grootste winst van het Sport- en Beweegakkoord voor Steenbergen is de communicatie en de samenwerking tussen sport- en beweegaanbieders onderling en met maatschappelijke partners, zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijs en de gemeente. Deze inzet in tijd en energie vertegenwoordigt een grote maatschappelijke waarde en heeft bijna een nog groter effect, dan de inzet van financiële middelen. Gelijktijdig is deze inzet ook een randvoorwaarde.

Uitvoeringsbudget

De middelen die met dit Sport- en Beweegakkoord meekomen in 2020 en 2021 zijn bedoeld als stimulans om initiatieven op gang te brengen die meer inwoners aan het sporten en bewegen brengen. Tevens is het een impuls voor structurele en constructieve samenwerking tussen betrokken partijen. Een van de middelen is het uitvoeringsbudget. Na de totstandkoming van het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord heeft de gemeente Steenbergse bij het Ministerie van VWS dit budget voor 2020 aangevraagd. Ook voor de jaren 2021 en 2022 kan de gemeente een uitvoeringsbudget ontvangen. Het gaat om een jaarlijks budget van € 20.000,-.

Het uitvoeringsbudget van 2020 wordt als volgt verdeeld over de ambities:	
Ambitie	Budget
Sport en bewegen toegankelijk maken voor iedereen Opleiden van trainers, coaches en begeleiders van sport- en beweegaanbieders t.a.v. kwetsbare doelgroepen	Services
Het vergroten van de motorische vaardigheden (van kinderen) Het inzetten van beweegprogramma's voor jong en oud	€ 5.500
Het stimuleren van een gezonde leefstijl Deelname Gezonde Sportkantine/Gezonde School/Gezonde Kinderopvang	€ 3.000
Alle sportverenigingen zijn in staat hun activiteiten op een goede en toekomstbestendige wijze te organiseren - Opleiding en bijscholing bestuur, (sporttechnisch) kader en vrijwilligers - Het vergroten van de naamsbekendheid en zichtbaarheid van de buurtsportcoaches/Verenigingsondersteuning	Services € 1.500
Het versterken van de communicatie, kennisdeling en samenwerking tussen sportaanbieders onderling, met gemeente, maatschappelijke partners en bedrijfsleven - Organisatie, uitvoering en promotie sport- en beweegmarkt - Ontwikkeling digitaal platform - Organiseren sportcafés (faciliteren spreker, ruimte etc.)	€ 1.500 € 3.500 € 1.000
Het optimaal benutten van de openbare ruimte voor uitdagend en veilig sporten en bewegen Ontwikkeling en inrichting beweegroute(s) en beweegpunten	€ 2.000
Bevorderen samenwerking/verdieping akkoord - inzet procesbegeleider	€ 2.000
Totaal	€ 20.000

Voor 2021-2022 maakt de stuurgroep de verdeling van de middelen op ambitie- en/of activiteitsniveau.

Adviseur lokale sport

De gezamenlijke sport (sportbonden, NL Actief en NOC*NSF) stelt, gedurende de uitvoering van het Sport- en Beweegakkoord (2020-2022), een adviseur Lokale Sport en een aantal services beschikbaar. Voor Steenbergse is de adviseur Lokale Sport Martijn Gommeren van SportService Noord-Brabant. Hij maakt zich hard voor het versterken van sport- en beweegaanbieders op het gebied van zelfredzaamheid en/of maatschappelijke betrokkenheid. Hij trekt hierin samen op met de sportcoaches en de verenigingsondersteuners die zicht

hebben op de behoeften van de verenigingen. Op basis daarvan adviseert hij welke services de vereniging, de kaderleden en/of de vrijwilligers optimaal en blijvend kunnen ondersteunen. De services richten zich op: informeren & inspireren, opleiden & ontwikkelen en uitvoeren & realiseren.

Aanvullende financiering

Met het uitvoeringsbudget en de services kunnen tal van sport- en beweegactiviteiten in Steenbergse een impuls krijgen. Samenwerkingen en activiteiten die zonder ondersteuning misschien niet, niet structureel of slechts voor een bepaalde doelgroep van de grond waren gekomen. Niet alle ideeën c.q. activiteiten kunnen waarschijnlijk uit deze middelen gefinancierd worden. Er zijn diverse manieren om aanvullende financiering te vinden. De werkgroepen nemen dit mee in hun plan van aanpak.

Gemeente Steenbergse

Met 'Steenbergse Vitaal' is door de gemeente Steenbergse voortgeborduurd op het sportbeleid van de afgelopen jaren. De bijdrage komt voor het grootste deel tot uiting in de sportaccommodaties. Daarnaast wordt ingezet op sport- en beweegstimulering. Vanuit sport- en beweegstimulering wordt de inzet van de sportcoaches en specifieke projecten zoals Nijntje Beweegdiploma gefinancierd.

De gemeentelijke inzet op het gebied van sport en bewegen is niet los te zien van het beleidsplan 'Sociaal Domein gemeenten Brabantse Wal (2018-2021)', het Lokale Preventieakkoord, het plan van aanpak 'Stimuleren van sport- en beweegparticipatie bij volwassenen (2017 – 2021)' en het plan van aanpak 'Kerngericht werken en overheidsparticipatie'. De gemeente heeft daarnaast, op basis van onder andere het lokale Sport- en Beweegakkoord, ook een Uitvoeringsprogramma Sport voor de komende jaren opgesteld.

Sponsoren

Waar vrijwilligers hun kostbare tijd en energie inzetten, kunnen bedrijven expertise, materialen, faciliteiten en waar mogelijk ook financiële middelen ter beschikking stemmen. Zo ondersteunt de Rabobank projecten die het maatschappelijke, sociale en culturele leven verbeteren (via Coöperatiefonds en Rabobank ClubSupport).

- <https://www.rabobank.nl/lokale-bank/zuidwest-brabant/donaties/>
- <https://www.rabobank.nl/lokale-bank/west-brabant-noord/sponsoring/>

Subsidies

Op nationaal en provinciaal niveau kunnen diverse subsidies en fondsen aangevraagd worden, te weten:

- BOSA, subsidie voor stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties, met extra subsidie voor maatregelen op het gebied van duurzaamheid en toegankelijkheid.
 - www.dus-i.nl/subsidies/stimulering-bouw-en-onderhoud-sportaccommodaties
- VSBfonds: iedereen doet mee. Dit fonds steunt – met geld, raad en daad – iedereen die actief wil meedoen. En iedereen die anderen actief uitnodigt tot meedoen met projecten die zorgen voor nieuwe verbindingen, zodat iedereen een plek krijgt in onze diverse samenleving.
 - www.vsbfonds.nl
- Jantje Beton: kinderen mogen nooit stoppen met spelen, ook niet als ze ouder worden. Want spelen is niet alleen het belangrijkste onderdeel van een gezond leven, het is ook nog eens het leukste.
 - <https://jantjebeton.nl>
- Stimuleringsbudget Inclusief Sporten en Bewegen: aanbieders van sport- en beweegactiviteiten clubs die nieuwe sporters aan hun club willen, kunnen aanspraak maken op maximaal € 850,-. Met nieuwe sporters worden mensen bedoeld, die vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie belemmeringen ervaren om te gaan sporten en bewegen.
 - <https://voorclubs.sport.nl/media/22893/stimuleringsbudget-inclusief-sporten-en-bewegen-1.pdf>

8 PARTNERS

Veel lokale, betrokken verenigingen en organisaties in Steenbergse Sport- en Beweegakkoord. Zij zijn overtuigd van de positieve invloed die sport en bewegen hebben op gezondheid, sociale cohesie, gezonde leefstijl en de economie. Het doel van dit Steenbergse Sport- en Beweegakkoord is dan ook dat iedereen – maar dan ook echt iedereen – in Steenbergse Sport- en Beweegakkoord het plezier van sport en bewegen gaat beleven.

Het team dat zich inzet voor de realisatie van de ambities en activiteiten in dit akkoord zijn:

Staat jouw organisatie er nog niet tussen?

Wil je wel graag een bijdrage leveren aan het Steenbergse Sport- en Beweegakkoord? En vind jij het leuk om meer mensen in Steenbergse Sport- en Beweegakkoord in beweging te brengen? We zijn altijd op zoek naar sterke teamspelers. Sluit je aan bij dit akkoord en verbind de naam van jouw organisatie aan één van de vele ambities.

